

Απολιθώματα πρωτοθηλαστικού και αμφιβίου συμπληρώνουν το παζλ της εξέλιξης των ειδών

Η ανακάλυψη δύο

απολιθωμάτων, ενός τρωκτικού και ενός αμφιβίου ηλικίας 250 εκατομμυρίων ετών που έμοιαζε με συνδυασμό ψαριού και σαύρας, θεωρείται ότι μπορεί να αλλάξει την κατεστημένη άποψη περί της εξέλιξης των θηλαστικών, ομοταξία στην οποία ανήκει και ο άνθρωπος και της προϊστορίας των ζώων στον πλανήτη μας γενικότερα.

-Πρωτοθηλαστικό στη Μαδαγασκάρη

Επιστήμονες με επικεφαλής τον παλαιοντολόγο Ντέιβιντ Κράουζε του Πανεπιστημίου Στόνι Μπρουκ που βρίσκεται στη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ, ανακάλυψαν στη Μαδαγασκάρη το καλοδιατηρημένο κρανίο ενός μεγαλόσωμου θηλαστικού που ζούσε πριν από 60 έως 72 εκατ. χρόνια και που έμοιαζε με μεγάλη μαρμότα, ένα είδος τρωκτικού.

Πρόκειται για το δεύτερο μεγαλύτερο πρώιμο θηλαστικό της εποχής των δεινοσαύρων που έχει βρεθεί ποτέ, καθώς το ξεπερνά μόνο ο «Ρεπενομάμους», που έμοιαζε με μεγάλο ασβό. Η ανακάλυψη ρίχνει νέο φως στην πρώιμη εξέλιξη των θηλαστικών, τα οποία ζούσαν τότε στην τρομερή σκιά των μεγάλων σαρκοβόρων δεινοσαύρων. Η κρατούσε άποψη αποδίδει την εξαφάνιση των δεινοσαύρων πριν από 66 εκατ. χρόνια στην πτώση μεγάλου αστεροειδούς στο σημερινό Μεξικό.

Το πρωτοθηλαστικό ονομάστηκε «Βιντάνα» (*Vintana sertichi*), έχει μήκος κρανίου

12 εκατοστά και ανήκε στην ευρύτερη ομάδα των προγόνων των θηλαστικών που αποκαλούνται «Γκοντβανοθήρια» που πήραν την ονομασία τους επειδή ζούσαν στην αρχαία ήπειρο Γκοντβάννα.

Η ανακάλυψη αποκτά ιδιαίτερη σημασία καθώς είναι ελάχιστα τα απολιθώματα τόσο πρώιμων θηλαστικών που έχουν βρεθεί μέχρι σήμερα. Η ανακάλυψη εκτιμάται ότι μπορεί να αποτελέσει την αφορμή για να γραφτεί από την αρχή η ιστορία των θηλαστικών κατά τη Μεσοζωική εποχή. Οι επιστήμονες έκαναν λόγο για «την ανακάλυψη της δεκαετίας όσον αφορά την κατανόηση της βαθιάς ιστορίας των θηλαστικών».

Η ανατομική ανάλυση δείχνει ότι η «Βιντάννα» ήταν ένα γρήγορο φυτοφάγο ζώο, με μεγάλα μάτια και οξεία όραση, ακοή και όσφρηση, ικανότητες απαραίτητες για να καταφέρει να επιβιώσει στις επικίνδυνες παράκτιες επίπεδες περιοχές της Ύστερης Κρητιδικής περιόδου, όπου τη Γη λυμαίνονταν τεράστιοι δεινόσαυροι με κοφτερά δόντια, γιγάντιοι κροκόδειλοι και εξίσου μεγάλα φίδια.

Τα περισσότερα από τα υπόλοιπα θηλαστικά δεν ήταν μεγαλύτερα από ποντίκια (που προσπαθούσαν να περάσουν απαρατήρητα κυνηγώντας την τροφή τους τη νύχτα), αλλά η «Βιντάννα», που είχε βάρος γύρω στα εννιά κιλά, ήταν πολύ πιο μεγαλόσωμη και αυτό καθιστά ιδιαίτερη την περίπτωση της.

Ίσως όμως γι' αυτό, ενώ τα μικρότερα θηλαστικά κατάφεραν να επιβιώσουν και να εξελιχτούν, η «Βιντάννα» (παρόλο που το όνομά της σημαίνει «Τύχη» στη γλώσσα της Μαδαγασκάρης) δεν έχει σύγχρονους εξελικτικούς συγγενείς.

—Ο πρώτος αμφίβιος ιχθυόσαυρος

Η δεύτερη ανακάλυψη αφορά το πρώτο απολίθωμα ενός αμφίβιου ιχθυόσαυρου, ανακαλύφθηκε στην Κίνα από διεθνή ερευνητική ομάδα με επικεφαλής τον καθηγητή Ριοσούκε Μοτάνι του Τμήματος Γεωπιστημών του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια Ντέιβις.

Η ανακάλυψη κλείνει ένα κενό στην ιστορία της εξέλιξης που υπήρχε έως τώρα, καθώς αποκαλύπτει ένα συνδετικό κρίκο ανάμεσα στον ιχθυόσαυρο, ένα θαλάσσιο ερπετό που έμοιαζε με δελφίνι, και στους στεριανούς προγόνους του. Οι ιχθυόσαυροι, που κυμαίνονταν σε μήκος από ένα μέτρο έως 20 μέτρα, πρωτοεμφανίστηκαν πριν από περίπου 250 εκατ. χρόνια και εξαφανίστηκαν πριν από 95 εκατ. χρόνια. Όπως τα σημερινά θαλάσσια θηλαστικά (φάλαινες και δελφίνια), ανέπνεαν αέρα.

Τα ερπετά αρχικά εξελίχθηκαν στην ξηρά, αλλά αρκετές ομάδες τους αργότερα

επέστρεψαν στους ωκεανούς. Κάποια στιγμή και οι ιχθυόσαυροι έκαναν αυτή την μετάβαση από τη στεριά στη θάλασσα, αλλά μέχρι σήμερα δεν είχε βρεθεί το απολίθωμα κάποιου μεταβατικού είδους, που να αποδεικνύει αυτό το εξελικτικό πέρασμα.

Το νέο μικρό απολίθωμα, που χρονολογείται προ 248εκατ. ετών, δείχνει ότι το συγκεκριμένο πλάσμα (που εν καιρώ έφθασε σε μέγεθος όσο μια φάλαινα και ήταν τρομερός θηρευτής) ήταν ικανό να κινείται τόσο στην ξηρά, όσο και στο νερό,περίπου όπως οι σημερινές φώκιες, χάρη στα πτερύγια που απέκτησε στο μεταξύ.

Πηγή: econews.gr